

Примітки до річної фінансової звітності за 2019 рік ПрАТ «СК «Надійна»

1. Загальна інформація

Найменування звітуючої організації:	Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Надійна»
Організаційно-правова форма:	Приватне акціонерне товариство
Країна реєстрації	Україна
Юридична адреса (адреса знаходження органу управління організації):	04114, м. Київ, вул. Вишгородська, 45А/6, оф. 8
Звітний період	Рік, що закінчується 31 грудня 2019 р.
Дата затвердження звітності	Фінансова звітність Товариства затверджена до випуску (з метою оприлюднення) керівником Товариства 27 лютого 2020 р. Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.
Валюта звітності	Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.
Рівень округлення в представлений звітності	Тис.(1000)
Фінансова звітність ПРАТ «СК «Надійна» підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, яка затверджена Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (Рада з МСФЗ).	

Опис характеру і основних напрямів діяльності організації:

Страхова компанія здійснює свою діяльність відповідно до ліцензій, зазначених в таблиці нижче:

№з/п	Вид страхування	№ ліцензії	Термін дії ліцензії
у формі обов'язкового:			
1	Страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	АЕ №198650	безстроковий
у формі добровільного:			
2	страхування наземного транспорту (крім залізничного)	АЕ №284200	безстроковий
3	страхування майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу)]	АЕ №284201	безстроковий
4	страхування медичних витрат	АЕ №284202	безстроковий
5	Страхування від нещасних випадків	АЕ №284203	безстроковий
6	страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	АЕ №284204	безстроковий
7	страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	АЕ №284211	безстроковий
8	страхування фінансових ризиків	АЕ №284212	безстроковий
9	Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	АЕ №284213	безстроковий
10	страхування відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)]	АЕ №284214	безстроковий
11	Страхування кредитів	б/н	бестроковий
12	Добровільне страхування сільськогосподарської продукції	б/н	бестроковий

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО в редакції чинній на 1 січня 2019 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.3. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

2.4. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основи оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості та справедливої вартості або амортизаційної вартості окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», а також інвестиційної нерухомості, яка відображається за справедливою вартістю відповідно до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість». Оцінка справедливої вартості здійснюється з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання справедливої вартості як ціни, яка була б тримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Зокрема, використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

3.2. Загальні положення щодо облікових політик

3.2.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречно та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, зокрема, МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

3.2.2. Інформація про зміни в облікових політиках

З 1 січня 2019 року Товариство застосує МСФЗ 16 «Оренда».

3.2.3. Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», та форми Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ.

3.2.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методи "функції витрат" або "собівартості реалізації", згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.3.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі відповідно до МСФЗ, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні (зі строком виконання зобов'язань до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання зобов'язань більше 12 місяців).

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Товариство визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;
- фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході.

Компанія класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за

- амортизованою собівартістю,
- справедливою вартістю через інший сукупний дохід або

справедливою вартістю через прибуток або збиток, на основі обох таких критеріїв:

- (а) бізнес-моделі суб'єкта господарювання з управління фінансовими активами; та
- (б) установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Товариство визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю;
- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Під час першого визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю.

При припиненні визнання фінансового активу повністю різниця між:

- а) балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та
- б) отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке нове взятє зобов'язання) визнають у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбається з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, який обліковується за амортизованою вартістю.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

3.3.2. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта, яка визначена в п.2.3 цих Приміток.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Подальша оцінка еквівалентів грошових коштів, представлених депозитами, здійснюється за амортизованою собівартістю.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.3.3. Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, Товариство відносить *облігації, депозити, дебіторську заборгованість, у тому числі позики, та векселі.*

Після першого визнання Товариство оцінює їх за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка.

Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, Товариство використовує одну чи кілька ставок дисконту, котрі відповідають переважаючим на ринку нормам доходу для фінансових інструментів, які мають в основному подібні умови і характеристики, включаючи кредитну якість інструмента, залишок строку, протягом якого ставка відсотка за контрактом є фіксованою, а також залишок строку до погашення основної суми та валюти, в якій здійснюватимуться платежі.

Товариство оцінює станом на кожну звітну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює:

- 12-місячним очікуваним кредитним збитком у разі, якщо кредитний ризик на звітну дату не зазнав значного зростання з моменту першого визнання;

- очікуваним кредитним збитком за весь строк дії фінансового інструменту, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс із моменту першого визнання.

У випадку фінансових активів кредитним збитком є теперішня вартість різниці між договірними грошовими потоками, належними до сплати на користь Товариства за договором; і грошовими потоками, які Товариство очікує одержати на свою користь.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту першого визнання. При виконанні такої оцінки Товариство замість зміни суми очікуваних кредитних збитків використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Для виконання такої оцінки Товариство порівнює ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату першого визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту першого визнання.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту першого визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент **має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату.**

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, але не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, Товариство оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованою за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

Товариство визнає банківські депозити зі строком погашення від чотирьох до дванадцяти місяців з дати фінансової звітності, в разі, якщо дострокове погашення таких депозитів ймовірно призведе до значних фінансових втрат, в складі поточних фінансових інвестицій.

Товариство відносно банківських депозитів має наступну модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу:

- при розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рівень рейтингу uaAAA, uaAA, uaA, uaBBB та банки, що мають прогноз «стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення (при розміщенні від 1 до 3-х місяців – розмір збитку складає 0%, від 3-х місяців до 1 року – 1% від суми розміщення, більше 1 року – 2%);

- при розміщенні депозиту в банку з більш низьким кредитним рейтингом (спекулятивний рівень рейтингу, що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитку розраховується у розмірі від 7% до 20% від суми вкладу в залежності в розміру ризиків.

Дебіторська заборгованість

Безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості відбувається за амортизованою вартістю.

Поточну дебіторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного визнання, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.4. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Після первісного визнання Товариство оцінює їх за справедливою вартістю.

Справедлива вартість акцій, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі.

Якщо акції мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються з курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За відсутності свідчень на користь протилежного, ринку, на якому Товариство зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний ринок або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

При оцінці справедливої вартості активів застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливую вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Товариство визначає справедливую вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юктурі фондового ринку.

Справедлива вартість акцій, обіг яких зупинено, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

3.3.5. Зобов'язання.

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточні зобов'язання оцінюються у подальшому за амортизованою вартістю.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

3.3.6. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно

3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 6000 грн.

Первісно Товариство оцінює основні засоби за собівартістю. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання відповідного активу.

3.4.2. Подальші витрати.

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

3.4.3. Амортизація основних засобів.

Амортизація основних засобів Товариства нараховується із строків корисного використання:

будівлі	50 років;
машини та обладнання	6-4 років;
транспортні засоби	5-6 років;
меблі	3-5 років;
інші	- 2-7 років.

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

3.4.4. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи оцінюються за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Амортизація нематеріальних активів здійснюється виходячи із строків корисного використання.

3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.5. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу.

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються, як правило, щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням імовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період, окрім випадків, коли податки виникають від операцій або подій, які визнаються прямо у власному капіталі або від об'єднання бізнесу.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

3.6. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

3.6.1. Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Товариство має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Товариство також створює резерв витрат на оплату щорічних (основних та додаткових) відпусток. Розрахунок такого резерву здійснюється на підставі правил Облікової політики Товариства. Розмір створеного резерву оплати відпусток підлягає інвентаризації на кінець року. Розмір відрахувань до резерву відпусток, включаючи відрахування на соціальне страхування з цих сум, розраховуються виходячи з кількості днів фактично невикористаної працівниками відпустки та їхнього середньоденного заробітку на момент проведення такого розрахунку. Також можуть враховуватися інші об'єктивні фактори, що впливають на розрахунок цього показника. У разі необхідності робиться коригуюча проводка в бухгалтерському обліку згідно даних інвентаризації резерву відпусток.

3.6.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпусткових.

3.6.3. Страхові та інвестиційні контракти- класифікація.

Компанія укладає контракти, що передбачають передачу страхових ризиків або фінансових ризиків або обох видів ризиків. Страховими є контракти, які передають суттєвий страховий ризик. Такі контракти можуть також передавати фінансовий ризик. В якості загальної політики Компанія визнає значним ризиком потенційне зобов'язання по виплаті відшкодування у разі настання страхового випадку, що принаймні на 10% перевищує суму відшкодування, що підлягає виплаті у разі, якщо страховий випадок не відбудеться.

Інвестиційними контрактами є договори, які передають фінансові ризики без значного страхового ризику.

Деякі з страхових та інвестиційних контрактів мають умови дискреційної участі (УДУ). Ця умова дає право на отримання, в додаток до гарантованих виплат, додаткові виплати і бонуси:

- А) які, ймовірно, становитимуть значну частину всіх контрактних виплат,
- Б) рішення про суму або визначення часу яких за контрактом належить емітентові,
- В) за умовами контракту вони ґрунтуються на:

- результатах операцій за визначеним пулом контрактів або за контрактом визначеного типу,
  - реалізованих або нереалізованих доходах від інвестицій за визначеним пулом активів, утримуваних емітентом,
- або
- Прибутку чи збитку підприємства, фонду або іншого суб'єкта господарювання, які є емітентом контакту.

Місцеві нормативні акти та умови цих договорів встановлюють основу для визначення сум на які додаткові дискреційні виплати розраховуються (УДУ право на надлишкові доходи) та в рамках якого Компанія може здійснювати розподіл в частинах та в терміни виплат передбачених для утримувачів контрактів. Принаймні 90% від надлишкового інвестиційного доходу має бути розподілене на утримувачів контрактів в цілому (що може включати майбутніх утримувачів контрактів); розмір та час виплат такого розподілу конкретним утримувачем контрактів є умовою дискреційної участі Компанії; предметом рекомендацій відповідного місцевого актуарію.

3.6.4. Остаточні зобов'язання за вимогами, що заявлені за договорами страхування

Оцінка остаточного зобов'язання, що впливає з вимог за договорами страхування є найбільш важливою бухгалтерською оцінкою Компанії. Існує декілька причин невизначеності, які необхідно враховувати при оцінці зобов'язань, по яким Компанія в кінцевому випадку буде здійснювати виплати за такими вимогами. Зокрема, збільшились вимоги по договорам страхування медичних витрат. Вимоги аналізуються окремо для припинених та не припинених вимог. Розвиток великих витрат аналізується окремо. Вимоги за не припиненими вимогами можуть бути оцінені з більшою надійністю, і процеси оцінки Компанії відображають всі фактори, які впливають на кількість і терміни потоків грошових коштів за цими договорами. Коротший період для врегулювання цих вимог дозволяє Компанії досягти більш високого ступеня впевненості в оціночній вартості вимог, і порівняно мало випадків, що виникли, але не заявлені, існує в кінці року. Однак, чим довше часу необхідно для оцінки виявлення припинених вимог, тим процес оцінки є більш невизначеним по цих вимогам. Практично всі зобов'язання по випадкам, що виникли, але не заявлені, за договорами страхування медичних витрат відносяться до вимог припинених.

Результат збільшення зобов'язань по причині коливання курсу валют та здорожчення витрат на медичні послуги по договорах страхування медичних витрат, укладених подорожуючими за кордон та страховий захист по яким надається у валюті даної країни або міжнародній валюті, та виплата страхового відшкодування проводиться у гривні по курсу Національного банку України на день складання страхового акту, може вплинути на вимоги попереднього року, у зв'язку з вищими витратами на врегулювання припинених вимог. За підсумками 2019 року Компанія вважає, що зобов'язання по припиненим вимогам страхування медичних витрат розраховане станом на кінець року є адекватним. Тим не менш, зростання вартості буде вимагати визнання додаткових витрат, ніж очікується в даний час.

3.7. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

3.7.1 Доходи та витрати

Товариство визнає дохід від надання послуг, коли (або у міру того, як) воно задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяну послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

Дохід від продажу фінансових активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Товариство передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу;
  - б) Товариство передало покупцеві ризики та переваги від володіння, пов'язані з фінансовим активом;
  - в) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
  - г) суму доходу можна достовірно оцінити;
  - д) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;
- та
- е) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дивіденди визнаються доходом лише у разі, якщо:

- право Товариства на одержання виплат за дивідендами встановлено;
- є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з дивідендами, надійдуть до Товариства;
- суму дивідендів можна достовірно оцінити.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

3.7.2. Витрати за позиками

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Товариство капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

3.7.3. Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату операції, немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату визначення справедливої вартості. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Товариство використовувало обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2019	31.12.2018
Гривня/1 долар США	23,6862	27,6883
Гривня/1 євро	26,422	31,7141

3.7.4. Умовні зобов'язання та активи.

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

4. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

4.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Операції, що не регламентуються МСФЗ Товариством не здійснювались.

4.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

4.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та
- б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офери і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Товариства планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетенції працівників Підприємства, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових інструментів де оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках є недостатньою, на думку Керівництва є прийнятним та необхідним.

Використовуються дані щодо цін за правочинами на позабіржовому ринку з відкритих джерел smida.gov.ua.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

4.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

4.5. Використання ставок дисконтування

Ставка дисконту - це процентна ставка, яка використовується для перерахунку майбутніх потоків доходів в єдине значення теперішньої (поточної) вартості, яка є базою для визначення ринкової вартості бізнесу. З економічної точки зору, в ролі ставки дисконту є бажана інвестору ставка доходу на вкладений капітал у відповідні з рівнем ризику подібні об'єкти інвестування, або - ставка доходу за альтернативними варіантами інвестицій із зіставлення рівня ризику на дату оцінки. Ставка дисконту має визначитися з урахуванням трьох факторів:

- а) вартості грошей у часі;
- б) вартості джерел, які залучаються для фінансування інвестиційного проекту, які вимагають різні рівні компенсації;

в) фактору ризику або міри ймовірності отримання очікуваних у майбутньому доходів.

4.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Відносно фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, Товариство на дату виникнення фінансових активів та на кожен звітний період визначає рівень кредитного ризику.

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою вартістю, у розмірі очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу (при значному збільшенні кредитного ризику/для кредитно-знецінених фінансових активів) або 12-місячними очікуваними кредитними збитками (у разі незначного зростання кредитного ризику).

Зазвичай очікується, що очікувані кредитні збитки за весь строк дії мають бути визнані до того, як фінансовий інструмент стане прострочений. Як правило, кредитний ризик значно зростає ще до того, як фінансовий інструмент стане простроченим або буде помічено інші чинники затримки платежів, що є специфічними для позичальника, (наприклад, здійснення модифікації або реструктуризації).

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається низьким, якщо фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту, позичальник має потужний потенціал виконувати свої договірні зобов'язання щодо грошових потоків у короткостроковій перспективі, а несприятливі зміни в економічних і ділових умовах у довгостроковій перспективі можуть знизити, але не обов'язково здатність позичальника виконувати свої зобов'язання щодо договірних грошових потоків.

Фінансові інструменти не вважаються такими, що мають низький кредитний ризик лише на підставі того, що ризик дефолту за ними є нижчим, ніж ризик дефолту за іншими фінансовими інструментами Товариства або ніж кредитний ризик юрисдикції, в якій Товариство здійснює діяльність.

Очікувані кредитні збитки за весь строк дії не визнаються за фінансовим інструментом просто на підставі того, що він вважався інструментом із низьким кредитним ризиком у попередньому звітному періоді, але не вважається таким станом на звітну дату. У такому випадку Товариство з'ясовує, чи мало місце значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання, а отже чи постала потреба у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Товариства щодо кредитних збитків.

5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю (включаючи інструменти капіталу)	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються ціни закриття біржового торгового дня, позабіржові дані з відкритих джерел

5.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

У результаті змін ймовірності погашення та очікуваних вхідних грошових потоків (дані 3-го рівня ієрархії) унаслідок переоцінки справедливої вартості цінних паперів було визнано знецінення фінансових активів в сумі 2 100 тис. грн, що зменшило прибуток Товариства за звітний 2019 рік на аналогічну суму.

5.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Дата оцінки	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки (довгострокові)	0,0	0,0	0,0	2 100,0	0,0	0,0	0,0	2100,0

5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	2019	2018	2019	2018
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки (довгострокові)	0	2100	0	2100

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. Використання нових та переглянутих стандартів, які були випущені і набирають чинності в 2019 році.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

МСФЗ (IFRS) 16 був випущений в січні 2016 року і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР (SIC) 15 «Операційна оренда - стимули» і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відбивали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (наприклад, оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар визнає зобов'язання щодо орендних платежів (наприклад, зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (наприклад, актив у формі права користування). Орендарі зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміну термінів оренди, зміни майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимог МСФЗ (IAS) 17. Орендодавці будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСФЗ (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову.

Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17.

МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати, але не раніше дати застосування організацією МСФЗ (IFRS) 15. Орендар має право застосовувати даний стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. Перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення.

В складі МСФЗ, офіційно наведених на веб-сайті Міністерства фінансів України, оприлюднено стандарт МСФЗ 16 «Оренда», який набув чинності 01 січня 2019 року.

Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування». 18 травня 2017 року Рада МСФЗ (IASB) опублікувала новий стандарт, який присвячений обліку договорів страхування, — МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування». Початок обов'язкового застосування в фінансовій звітності з 01 січня 2021 року або після цієї дати. Проте Рада з Міжнародних стандартів фінансової звітності (IASB) прийняв рішення відкласти до 1 січня 2022 року реалізацію нового Міжнародного стандарту фінансової звітності (IFRS 17), зберігаючи рекомендації фінансових органів і у відповідь на прохання страхових і перестраховальних компаній. Дострокове застосування цього стандарту дозволено. Новий стандарт забезпечить рівні умови страховиків, які звітують за МСФЗ, що надасть можливість користувачам оцінити фінансову стійкість страховиків. Поправки до МСФЗ (IFRS) 4 «Страхові контракти», спрямовані на питання, пов'язані з різними датами вступу в силу МСФЗ (IFRS) 9 і нового стандарту МСФЗ 17, який замінить МСФЗ (IFRS) 4.

Дана поправка надає компаніям, відповідним критерієм участі в переважно страховій діяльності, можливість продовжити застосування поточного обліку за МСФЗ і відкласти застосування МСФЗ (IFRS) 9 до найближчої з наступних дат: початку застосування нового стандарту в області страхування або періодів, що починаються 1 січня 2021 року або пізніше («Положення про закінчення терміну дії»). Поправка окремо передбачає для всіх організацій з договорами, що потрапляють в сферу дії МСФЗ (IFRS) 4, можливість застосовувати МСФЗ (IFRS) 9 в повному обсязі з урахуванням коригування прибутку або збитків, що передбачає виключення впливу МСФЗ (IFRS) 9, в порівнянні з МСФЗ (IAS) 39, щодо класифікованих на власний розсуд фінансових активів, що відповідають вимогам, що пред'являються. Це називається принципом «перекриття» і може використовуватися в відношенні окремих активів, що відповідають певним вимогам до класифікації на власний розсуд і зміни такої класифікації.

7. Примітки до звіту про фінансові результати

7.1. Дохід від основної діяльності

	тис. грн.	
	2018	2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - чисті зароблені страхові премії	16 399	18 832
Всього	16 399	18 832

7.1.1. Доход від страхових премій. Договори страхування

Доходи компанії визнаються на основі принципу нарахування, коли існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод, а сума доходу може бути достовірно визначена.

Сума (нарахованих) отриманих премій за видами страхування складала:

	тис. грн.	
	2018 рік	2019 рік
Добровільне страхування:		
Страхування від нещасних випадків	38,0	151,0
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	5,0	21,0

Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	7 719,0	8 391,0
Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)	945,0	4 581,0
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	198,0	559,0
Страховання майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)]	200,0	477,0
Страховання відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)]	32,0	64,0
Страховання фінансових ризиків	159 237,0	171 102,0
Обов'язкове страхування:		
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	360,0	145,0
Разом:	168 734,0	185 492,0

Премії, сплачені (нараховані) перестраховикам :

	2018 рік	2019 рік
Добровільне страхування:		
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	2 950,0	1 523,0
Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)	565,0	4 043,0
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	124,0	394,0
Страховання майна [крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)]	124,0	338,0
Страховання відповідальності перед третіми особами [крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)]	14,0	7,0
Страховання фінансових ризиків	147 127,0	159 382,0
Обов'язкове страхування:		
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	219,0	92,0
Разом:	151 123,0	165 779,0

Страхові виплати

	2018 рік	2019 рік
Добровільне страхування:	1 890,0	4 249,0
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	65,0	41,0
Страховання від нещасних випадків	1,0	44,0
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	1824,0	4 164,0
Обов'язкове страхування:	0,0	0,0
Разом:	1 890,0	4 249,0

Компанія сформували такі резерви:

- Резерв незароблених премій
- Резерв заявлених, але не виплачених збитків
- Резерв збитків, що виникли, але не заявлені

Технічні резерви представлені такими категоріями дозволених активів:

	2018 рік	2019 рік
грошові кошти на поточному рахунку	1 485,0	1 751,0
банківські вклади (депозити)	3 464,0	4 087,0
права вимоги до перестраховиків	0,0	0,0
Готівка в касі	0,0	0,0
Разом:	4 949,0	5 838,0

При формуванні страхових резервів ми дотримуватися вимог законодавства України.

Відповідно до пункту 14 МСФЗ 4 «Страхові контракти» ми:

- не визнавали як зобов'язання будь-які резерви щодо ймовірних майбутніх страхових виплат, якщо такі страхові виплати виникають за страховими контрактами, які не існують на кінець звітної періоду (такі як резерв катастроф та коливань збитковості);
- провели перевірку адекватності зобов'язань;
- не проводили взаємозалік: щодо активів перестраховання проти відповідних страхових зобов'язань; або доходів або витрат за договорами перестраховання проти витрат або доходів за відповідними страховими контрактами;
- слідували за тим, чи не зменшилась корисність його активів перестраховання

З урахуванням того, що МСБО та МСФЗ не визначають методів формування резервів, але мають певні застереження, при формуванні резерву незароблених премій - метод розрахунку «1/365» основний метод, ми застосовували метод розрахунку «1/365», як допустиму альтернативу, а при формуванні резерву збитків, які виникли, але не заявлені визначається за кожним видом страхування з урахуванням умов договорів на підставі відомих вимог страхувальників, у залежності від сум фактично зазнаних або очікуваних страхувальниками збитків у результаті настання страхового випадку.

Зобов'язання зі страхуванням

Оцінка страхових резервів здійснюється шляхом обчислення за методами, визначеними законодавством. Для відображення зобов'язань за договорами страхування в Компанії формуються страхові резерви за такими методами:

резерв незароблених премій включає частки від сум надходжень страхових платежів, що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату. Розрахунок резерву незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування на будь-яку звітну дату за методом, визначеним Законом України «Про страхування». Для розрахунку резерву незароблених премій на будь-яку дату приймаються страхові платежі у розмірі 80 відсотків нарахованих страхових платежів з відповідних видів страхування з попередніх дев'яти місяців розрахункового періоду. Розрахунок частки перестраховиків у резервах незароблених премій на будь-яку дату здійснюється у порядку, за яким визначається величина резервів незароблених премій. Резерв незароблених премій розраховується методом 1/365;

резерв заявлених, але нерегульованих збитків створюється з моменту отримання інформації про страхові випадки із застрахованими об'єктами. Оцінка величини резерву збитків визначається в залежності від сум фактичних або очікуваних страховальниками збитків у результаті настання страхового випадку. Витрати на врегулювання збитків включаються в резерв заявлених, але нерегульованих збитків.

Зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань визнаються на дату затвердження страхового акту, який є підставою для нарахування в бухгалтерському обліку страхового відшкодування, та відображаються в балансі за номінальною вартістю.

Зобов'язання за розрахунками з перестраховиками визнаються на дату початку дії договору перестраховування та відображаються в обліку відповідно до умов договору перестраховування.

Заборгованість з комісійної винагороди страхових агентів у бухгалтерському обліку визнається на дату підписання актів виконаних робіт із агентської винагороди. Заборгованість з комісійної винагороди оцінюється відповідно до ставки комісійної винагороди за видами страхування, які встановлюються відповідно до отриманих страхових платежів за договорами, укладеними за посередництва агентів.

7.2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) і чисті понесені збитки за страховими виплатами

	тис. грн.	
	2018	2019
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(2 989)	(3 666)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	(1 278)	(3 295)
Всього	(4 267)	(6 961)

7.3. Інші операційні доходи

	тис. грн.	
	2018	2019
Дохід від регресних вимог	265	462
Комісійна винагорода згідно агентських договорів	18	144
Доходи від списання кредиторської заборгованості	10	0
Всього	293	606

7.4. Інші фінансові доходи

	тис. грн.	
Доходи за відсотками, нараховані за період:	2018	2019
Доходи за відсотками по депозитам, розміщеним у банках та по залишкам коштів на поточних рахунках	378	493
Разом доходи за відсотками	378	493

7.5. Інші операційні витрати та інші витрати

	тис. грн.	
	2018	2019
Інші операційні витрати	719	2 201
Інші витрати	8 024	2 100
Всього	8 743	4 301

7.6. Елементи операційних витрат

	тис. грн.	
Найменування показників	2018	2019
Матеріальні затрати	71	58
Витрати на оплату праці	3342	3 343
Відрахування на соціальні заходи	735	735
Амортизація	51	50
Інші операційні витрати	1 822	1746
Разом	6 021	5 932

7.7. Податок на прибуток

	тис. грн.	
Найменування показника	2018	2019
Поточний податок на прибуток	(5 952)	(6 356)

Оподаткування страхових компаній у 2019р. здійснюється наступним чином:

Страховики сплачують податок на прибуток за ставкою, визначеною відповідно до пункту 136.1 статті 136 Податкового кодексу України за ставкою 3 відсотки та податок на дохід за ставкою, визначеною відповідно до підпунктів 136.2.1 та 136.2.2 пункту 136.2 статті 136 Податкового кодексу України за ставкою 18 відсотків.

Нарахований страховиком податок на дохід за ставкою, визначеною в підпункті 136.2.1 пункту 136.2 статті 136 Податкового кодексу України, є різницею, яка зменшує фінансовий результат до оподаткування такого страховика.

Об'єкт оподаткування страховика, до якого застосовується ставка, визначена відповідно до підпунктів 136.2.1 та 136.2.2 пункту 136.2 статті 136 Податкового кодексу України, розраховується як сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування і співстрахування. При цьому страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами співстрахування включаються до складу об'єкта оподаткування страховика тільки в розмірі його частки страхової премії, передбаченої договором співстрахування.

Витрати з податку на прибуток визначаються і відображаються у фінансовій звітності компанії відповідно до МСБО 12 «Податки на прибуток». Поточний податок на прибуток визначається виходячи з оподаткованого прибутку за рік, розрахованої за правилами податкового

законодавства України. Розрахунок відстрочених податкових активів і зобов'язань не проводився і не рахувався, у зв'язку із відсутністю суттєвих тимчасових різниць у бухгалтерському і податковому обліку.

8. Примітки до Балансу Основні засоби

тис. грн.

	Малоцінні необоротні матеріальні активи	Автомобілі	Інші основні засоби	Земельні ділянки	Всього
Первісна вартість на 01.01.2018	80		166		246
Надійшло за рік	34		56		90
Вибуло за рік	0		49		49
Накопичена амортизація на 31.12.2018	76		116		192
Залишкова вартість на 31.12.2018р.	38		57		95
Первісна вартість на 01.01.2019	38		57	0	95
Надійшло за рік	7		0	956	963
Дооцінка за рік				14 135	14 135
Вибуло за рік	0		0	0	
Накопичена амортизація на 31.12.2019	21		29	0	50
Залишкова вартість на 31.12.2019р.	24		28	15 091	15 143

Станом на 31.12.2019 була здійснена експертна оцінка ринкової вартості майна та майнових прав, а саме: класу основних засобів «Земельні ділянки» у кількості 5 штук: с.Головурів, земельна ділянка 0,1449 га; с.Мар'янівка, земельна ділянка 2,7632 га.; с.Мар'янівка, земельна ділянка 0,2499 га.; с. Сошників, земельна ділянка 0,1989 га.; с. Здорівка, земельна ділянка 0,25 га. До цього був залучений незалежний оцінювач: Товариство з обмеженою відповідальністю «Експертна оцінка майнових прав» код ЄДРПОУ 40770249, Сертифікат суб'єкта оціночної діяльності № 531/18, виданий Фондом державного майна України 26.06.2018 року.

8.1. Нематеріальні активи

тис. грн.

	2018	2019
Первісна вартість на початок року	164	167
Надійшло за рік	3	0
Первісна вартість на кінець року	167	167
Знос на початок року	152	152
Нараховано амортизації за рік	0	0
Знос на кінець року	152	152
Вибуло протягом року	-	-
Балансова вартість на кінець року	15	15

Нематеріальні активи компанії складаються із ліцензій і програмного забезпечення

8.2. Довгострокові фінансові інвестиції

Класифікація фінансових інвестицій на 31.12.2019р. здійснювалась згідно МСФО 32 і 39. Інвестиції в Компанії обліковуються за справедливою вартістю.

Фінансові інвестиції компанії на 31.12.2018 та 31.12.2019.

Назва	Код ЄДРПОУ	Кількість	Номінальна вартість грн.	Сума, грн.	Вартість пакету станом на 31.12.2018 грн.	Вартість пакету станом на 31.12.2019 грн.
ЗАТ "Укртрансбуд"	32382210	1 435 675	0,25	358 918,75	0,00	0,00
ПАТ "ТОРГОВИЙ ДІМ ВІАН"	38864814	60 000	1,00	60 000,00	0,00	0,00
ВАТ "Укртрансгазсервіс"	21577790	794 990	0,25	198747,50	0,00	0,00
ПАТ "Пересувна механізована колона №20"	01354148	610 000	0,25	152 500,00	0,00	0,00
ВАТ "Укрресурсзабезпечення"	32917048	74 950	0,25	18 737,50	0,00	0,00
ПАТ "Хімволокно Проект"	38389756	800 000	0,25	200 000,00	0,00	0,00
ВАТ "ВО" Нафтохімія"	33343722	18130	0,25	4 532,50	0,00	0,00
ВАТ "Металургспецкомплекс"	32852845	249 113	0,25	62 278,25	0,00	0,00
ВАТ "Євромеблі"	30177928	3803	0,25	950,75	0,00	0,00
ПАТ "Лізингова компанія "Приват-Агро"	36925749	400 000	0,25	100 000,00	0,00	0,00
ПАТ "Профінанс"	37249988	545	100	54 500,00	0,00	0,00
ПАТ "ЗНКІФ "СТАНДАРТ КЕПІТАЛ"	36927002	1 459	100	145 900,00	0,00	0,00
ПАТ "ЮРИДИЧНІ ПОСЛУГИ"	37499765	122 500	1,00	122 500,00	0,00	0,00
ПАТ «ФК «АВАНГАРД»	36019681	483 871	0,25	120 967,75	2 100 000,00	0,00
ЗНВПФ «АВК» ТОВ «КУА «ХОЛДІНГ ГРУП»	35141110	300	100	30 000,00	0,00	0,00
ЗНВПФ «ЛАЙФ САЙЕНС» ТОВ «КУА«ХОЛДІНГ ГРУП»	35141110	300	100	30 000,00	0,00	0,00
ВАТ «Машинобудівний завод»	31951308	10 020	0,25	2 505,00	0,00	0,00
ВАТ «Укрнафтогазовидобування»	32381018	1029812	0,25	257 453,00	0,00	0,00
Всього:					2 100 000,00	0,0

8.3. Запаси

тис. грн.

	31.12.2018	31.12.2019
Виробничі запаси	66	64
Незавершене виробництво	0	0
Готова продукція	0	0
Товари	0	0
Всього	66	64

8.4. Поточна дебіторська заборгованість

тис. грн.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги	31.12.2018	31.12.2019
Розрахунки з вітчизняними покупцями	12 938	12 828
Очікувані кредитні збитки щодо дебіторської заборгованості	(392)	(2 056)
Всього	12 546	10 772

8.4.1 Інша дебіторська заборгованість

тис. грн.

Інша дебіторська заборгованість	31.12.2018	31.12.2019
Розрахунки за виданими авансами	0	428
Розрахунки з бюджетом	443	29
Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами	57	99
Витрати майбутніх періодів	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість за послуги	3269	4 057
Очікувані кредитні збитки щодо дебіторської заборгованості	(257)	(791)
Всього	3 512	3 031

Дебіторська заборгованість Товариства не має забезпечення. Прострочена дебіторська заборгованість відсутня. Товариство проводить аналіз та оцінку рівня кредитного ризику з використанням індивідуального підходу.

Дебіторська заборгованість скоригована на суму очікуваних кредитних збитків у розмірі 2 847 тис. грн., створеного у 2018-2019 роках.

8.5. Грошові кошти та їх еквіваленти

тис. грн.

	31.12.2018	31.12.2019
Грошові кошти в національній валюті	13 596	9 577
Грошові кошти в іноземній валюті	0	0
Всього	13 596	9 577

8.6. Статутний капітал .

На 31.12.2019р. статутний капітал компанії складав 15 000 000,00 (П'ятнадцять мільйонів гривень 00 копійок).

ІНФОРМАЦІЯ
про учасників(засновників) фінансової установи
станом на 31.12.2019р.

Найменування юридичної особи чи П.І.Б. фізичної особи, яка є засновником чи учасником страховика	Місцезнаходження юридичної особи чи паспортні дані фізичної особи, яка є засновником, учасником, акціонером страховика	Частка в статутному фонді, грн., у т.ч.	Частка в статутному фонді, %	Заборгованість засновника чи учасника страховика за внесками до статутного фонду страховика, грн.	Заборгованість засновника чи учасника страховика за внесками до статутного фонду страховика, %
Антоненко Анна Михайлівна 2886112821	МЕ №376333, виданий Дарницьким РУ ГУМВС України в м. Києві 19.02.2004р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Боднар Ольга Павлівна 3161501789	НЮ №236180, виданий Гусятинським РВ УМВС України в Тернопільській області 20.11.2010р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Власенко Юлія Володимирівна 3027314340	СМ №898746, виданий Таращанським РВ ГУМВС України в Київській області 13.11.2006р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Жураховська Наталія Борисівна 2606304165	№275406, виданий Кіровським ВМ Кіровоградського МВ УМВС України в Кіровоградській області 28.12.2010р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Загнойко Оксана Михайлівна 2734204462	СН №078673, виданий Дніпровським РУГУ МВС України в м. Києві 24.10.1995р.	750 000,00	5	Не має	Не має
Згода Ольга Мойсеївна 2274815801	СС №001036, виданий Івано-Франківським МУВС МВС в Івано-Франківській області 29.08.1995р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Песиголовець Яніс Олександрович 2889009357	АЕ №031854, виданий Тернівським РВ Криворізького МУ УМВС України в Дніпропетровській області 23.01.1996р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Сіпунова Світлана Сергіївна 2941512240	СН №433513, виданий Московським РУ ГУМВС України в м. Києві 04.03.1997р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Синельниченко Юлія Павлівна 2915108342	СО №792175, виданий Подільським РУ ГУМВС України в м. Києві 29.01.2002р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Фафруник Віталій Богданович 3011704056	МС №509843, виданий Гусятинським РВ УМВС України в Тернопільській області 24.02.1999р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Шабаш Роман Іванович 2662311573	СН №433674, виданий Московським РУ ГУМВС в м. Києві 04.03.1997р.	1 425 000,00	9,5	Не має	Не має
Всього		15 000 000,00	100		

Управління капіталом

Товариство здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток учасникам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик. Управлінський персонал визнає значне зменшення вартості активів при анулюванні фінансових інвестицій, що призведе до невідповідності законодавчим вимогам щодо капіталу Товариства. Але активи, які можуть значно зменшити вартість активу балансу не використовуються для генерування грошових потоків. Крім того, управлінський персонал постійно розробляє та впроваджує плани щодо майбутніх дій які спрямовані на продовження безперервної діяльності підприємства.

8.7. Резервний капітал

Резервний капітал компанії на 31.12.2018 р. склав – 871 000,00 (вісімсот сімдесят одну тисячу грн. 00 копійок), станом на 31.12.2019 – 871 000,00 грн.(вісімсот сімдесят одна тисяча гривень 00 копійок),

тис. грн.

Назва статті балансу	31.12.2018	31.12.2019
Резервний капітал	871	871

8.8. Забезпечення майбутніх витрат і платежів.

В склад майбутніх витрат і платежів входять зміни резервів компанії.

тис. грн.

Назва статті балансу	31.12.2018	31.12.2019
Сума страхових резервів	4 949	5 838
Частка перестраховиків у резервах	1 781	1 051

8.9. Резерв несплачених відпусток

тис. грн.

	2018	2019
Балансова вартість на початок року	247	467
Збільшення (зменшення) існуючих резервів	220	171
Забезпечення, сформовані за виплатами невикористаних працівниками відпусток, на які такі	467	638

8.10. Інша поточна кредиторська заборгованість

Тис. грн

Інша поточна кредиторська заборгованість	31.12.2018	31.12.2019
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	21
Кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальниками і підрядчиками	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	9 700	1 371
Розрахунки з бюджетом	-	523
Розрахунки з позабюджетних платежів	-	-
Розрахунки з оплати праці	-	-
Розрахунки зі страхування	-	-
Інші поточні зобов'язання	43	56
Всього	9 743	1971

9. Оцінка адекватності активів.

Оцінка адекватності активів проводилась фахівцем з актуарних розрахунків та фінансової математики Бабко В.Л. Методика оцінки адекватності активів розроблена з урахуванням вимог стандарту МСФЗ 4 та Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, в редакції, що затверджена Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 18 вересня 2018 року N 1638 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 жовтня 2018 р. за N 1169/32621. Згідно проведених розрахунків актуарна оцінка резерву незароблених премій станом на 31.12.2019 становить 245,2 тис.грн. Актуарна оцінка суми резервів збитків станом на 31.12.2019 – 933,3 тис.грн.

Резерв незароблених премій, сформований відповідно до законодавства, становить 4 905 тис. грн. та перевищує розмір резерву, сформованого актуарно за результатами перевірки адекватності страхових зобов'язань.

Сума резервів заявлених, але не виплачених збитків, сформована відповідно до законодавства, дорівнює 558,7 тис. грн. та дорівнює розміру суми резервів, сформованих актуарно за результатами перевірки адекватності страхових зобов'язань.

Сума резервів збитків, які виникли, але не заявлені, сформована відповідно до законодавства, дорівнює 374,6 тис. грн. та дорівнює розміру суми резервів, сформованих актуарно за результатами перевірки адекватності страхових зобов'язань.

10. Інші зміни**10.1. Зміни в обліковій політиці компанії.**

В 2019 році було внесено зміни до облікової політики у зв'язку із запровадженням МСФЗ 16 «Оренда»

10.2. Виправлення помилок.

Виправлення помилок у фінансовій звітності не здійснювалось.

10.3. Сегменти.

Через специфіку діяльності компанії господарсько-галузеві і географічні сегменти не виділені.

10.4. Умовні зобов'язання і операційні ризики.*Умови господарської діяльності.*

Економіці України властиві деякі риси ринку, що розвивається. Зокрема не конвертованість української гривні, валютний контроль, а так само інфляція. Існуюче податкове та митне законодавство України допускає різні трактування і схильне до частих змін.

Хоча в економічній ситуації намітилися тенденції до поліпшення, економічна перспектива України багато в чому залежить від ефективності економічних заходів, фінансових механізмів та грошової політики, що вживаються Урядом, а так само розвиток фіскальної, правової та політичної системи.

Нестабільність на міжнародних страхових ринках та на страховому ринку України.

Економіки багатьох країн відчули нестабільність на ринку. Значний спад попиту вплинув на зупинку деяких підприємств. Внаслідок ситуації, яка склалась на Україні та за кордоном, незважаючи на можливе вживання стабілізаційних заходів українським Урядом, на дату затвердження даної фінансової звітності мають місце фактори економічної нестабільності. Стан економічної нестабільності може тривати і надалі, і, як наслідок, існує ймовірність того, що активи Компанії не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності, що вплине на результати його діяльності.

Економічне середовище

Компанія здійснює свою основну діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на операційне середовище в Україні, можуть швидко змінюватися.

Економіка України знаходиться в обтяжуючому стані, говорити про її зріст не приходиться. Імітація ключових реформ, корупція в вищих ешелонах влади, слабкість банківської системи, відсутність чіткої і зрозумілої стратегії економічного розвитку не дають приводу очікувати росту в найближчій перспективі. Зовнішні фактори зараз здійснюють мінімальний вплив на вітчизняну економіку. Низькі світові ціни на основні продукти експорту скоріше благо для країни, так як змушують модернізуватися, шукати і розвивати нові конкурентні переваги, нові ринки, нові продукти, а не просто експлуатувати старий ресурс. Саме рішення внутрішніх проблем дозволить Україні дивитись уперед.

Подальший економічний розвиток залежить від спектру економічних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу Компанії. Майбутнє спрямування економічної політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів Компанії, а також на здатність Компанії сплачувати заборгованості згідно зі строком погашення. Керівництво Компанії провело найкращу оцінку щодо можливості повернення та класифікації визнаних активів, а також повноти визнаних зобов'язань. Однак Компанія ще досі знаходиться під впливом нестабільності, вказаної вище.

Знецінення національної валюти

Компанія використовувала такі офіційні курси обміну валют на кінець року під час підготовки цієї фінансової звітності:

	31 грудня 2018 року	31 грудня 2019 року
Гривня/1 долар США	27,688264	23,6862
Гривня/1 євро	31,714138	26,4220

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів.

Внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Компанії.

Ступінь повернення цих активів у звичайній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Компанії, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та поживлення економіки. Ступінь повернення дебіторської заборгованості

підприємству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку Керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві, й податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачень, а також через практику, що склалася в загалом нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи доволно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Компанії, ймовірно, що Компанія змушена буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва, Компанія сплатила усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

Оподаткування.

Українське податкове, валютне та митне законодавство допускає різні тлумачення і схильне до частих змін. Інтерпретація керівництвом Компанії даного законодавства стосовно операцій та діяльності Компанії може бути оскаржена відповідними фіскальними органами. Недавні події, що відбулися в Україні, вказують на те, що податкові органи можуть зайняти жорсткішу позицію при інтерпретації законодавства і перевірці податкових розрахунків. Як наслідок можуть бути донараховані податки, пені, штрафи. На думку керівництва Компанії станом на 01 січня 2019 року відповідні положення законодавства інтерпретовані їм коректно, ймовірність збереження фінансового становища, в якому знаходиться Компанія у зв'язку з податковим, валютним і митним законодавством, є високою. Для тих випадків, коли на думку керівництва Компанії, існують значні сумніви у схоронності зазначеного положення Компанії, у фінансовій звітності визнані належні зобов'язання.

Судові позови.

Скарг та позовів до суду протягом 2019 р. стосовно надання фінансових послуг ПрАТ „СК „НАДІЙНА” не зафіксовано.

10.5. Фінансові ризики.

Діяльності Товариства характерна значна кількість ризиків, включаючи вплив змін заборгованості, курсів обміну іноземних валют. Управління ризиками спрямоване на зменшення непередбачуваності фінансових ризиків та негативного впливу на фінансові результати Компанії.

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитися унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Підприємство не здійснює торгівлю фінансовими активами зі спекулятивною метою і не виписує опціонів. Товариство укладає контракти, що передбачають передачу страхового ризику, фінансового ризику або одночасно страхового та фінансового ризиків.

Далі описані найбільші фінансові ризики, яких зазнає Компанія.

Управління фінансовими ризиками

Товариство наражається на фінансові ризики внаслідок наявності у неї фінансових активів, активів перестрахування та страхових зобов'язань. Зокрема основний фінансовий ризик пов'язаний з недостатністю надходжень від інвестицій у довгостроковій перспективі для фінансування зобов'язань за страховими та інвестиційними контрактами. Найважливішими складовими цього фінансового ризику, на який Товариство наражається передусім внаслідок характеру своїх інвестицій та зобов'язань, є кредитний ризик, ризик ліквідності та ринкові ризики (ризик процентної ставки та валютний ризик). Ці ризики виникають у зв'язку з непогашеними кредитними залишками, невідповідністю строків погашення активів та зобов'язань і відкритими позиціями процентних ставок та іноземних валют, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Товариство управляє цими позиціями з метою отримання довгострокового інвестиційного доходу, що перевищує її зобов'язання за страховими контрактами. Товариство регулярно готує звіти за портфелями, контрагентами та категоріями активів та зобов'язань, які подаються її ключовому управлінському персоналу. Основними методами управління активами та пасивами, який застосовує Товариство, є забезпечення відповідності суми активів та зобов'язань за страховими та інвестиційними контрактами за видами виплат власникам контрактів. За кожною окремою категорією зобов'язань Товариство веде окремий портфель активів. Товариство не змінювала процеси управління ризиками протягом періодів, представлених у цій звітності.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація, щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Всі операції Компанія проводить в національній валюті України. Операції в валюті в 2016р. не проводились, залишків валютних коштів на рахунок Компанія не має. Всі інші змінні величини залишаються постійними. Станом на 31.12.16р. Компанія не мала депозитів та інших фінансових активів у іноземній валюті, тому її фінансовий стан є нечутливим до впливу зміни іноземних валют.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально допустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбутися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31 грудня 2018	31 грудня 2019
Банківські депозити	3 500,0	4 500,0
Всього	3 500,0	4 500,0

Частка в активах Товариства, %

10,38%

11,10%

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Товариство використовувало історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років за оприлюдненою інформацією НБУ.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розрахована як різниця між дисконтованими грошовими потоками за діючою ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнози потоки грошових коштів від операційної діяльності. Підприємство здійснює управління своєю ліквідністю шляхом ретельного моніторингу запланованих платежів у рахунок очікуваних страхових виплат, а також вибуття грошових коштів внаслідок повсякденної діяльності. Керівництво щомісяця розглядає прогнози грошових потоків Компанії. Управління потребами ліквідності Компанії здійснюється за допомогою як короткострокових, так і довгострокових прогнозів.

Інформація щодо недисконтованих платежів за фінансовими зобов'язаннями Товариства в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Рік, що закінчився 31 грудня 2018 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
Короткострокові позики банку	-	-	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	43	-	-	-	-	43
Поточна заборгованість за страховою діяльністю	9 700	-	-	-	-	9 700
Всього	9 743	-	-	-	-	9 743
Рік, що закінчився 31 грудня 2019 року	До 1 місяця	Від 1 місяця до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 року до 5 років	Більше 5 років	Всього
Короткострокові позики банку	-	-	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	56	-	-	-	-	56
Поточна заборгованість за страховою діяльністю	1371	-	-	-	-	1371
Всього	1 427	-	-	-	-	1 427

Управлінський персонал вважає, що доступні очікувані операційні грошові потоки достатні для фінансування поточних операцій Компанії.

Управління страховими ризиками

Страховий ризик стосується всіх страхових андеррайтингових ризиків у зв'язку зі змінами збитків, що виникають внаслідок невизначеності розмірів та строків цих збитків. Крім того, існує ризик змін основних припущень, включаючи рівень витрат та розірвання договорів, зроблених при оформленні договору/полісу.

Управління страховими ризиками здійснюється завдяки поєднанню андеррайтингових політик, принципів ціноутворення, створення резервів та перестраховування. Особлива увага приділяється забезпеченню того, щоб сегмент клієнтів, який купує страховий продукт, відповідав основним припущенням щодо клієнтів, сформованим під час розробки цього продукту та визначення його ціни.

Андеррайтингові процедури встановлюються в рамках загального управління страховим ризиком і передбачають виконання контрольних процедур актуаріями, які перевіряють фактичні показники збитковості. Для вдосконалення стандартів андеррайтингу використовуються різні показники та інструменти статистичного аналізу з тим, щоб можна було покращити показники збитків та/або забезпечити належне коригування ціноутворення.

10.6. Операції з пов'язаними особами

Відповідно з ознаками пов'язаних осіб, які наводяться в МСБО 24, пов'язаними особами в Компанії є власники та провідний управлінський персонал. Протягом 2018-2019 років до операцій з пов'язаними особами належать лише компенсаційні виплати провідному управлінському персоналу.

Протягом 2018 року компенсації провідному управлінському персоналу (керівнику та головному бухгалтеру) в загальній сумі склали 682 тис. грн., в тому числі короткострокові виплати:

- заробітна плата – 559 тис. грн.;
- внески на соціальне забезпечення – 123 тис. грн.

Протягом 2019 року компенсації провідному управлінському персоналу (керівнику та головному бухгалтеру) в загальній сумі склали 682 тис. грн., в тому числі короткострокові виплати:

- заробітна плата – 574 тис. грн.;
- внески на соціальне забезпечення – 126 тис. грн.

10.7. Управління капіталом

Компанія розглядає позикові засоби і власний капітал як основні джерела формування фінансових ресурсів. Завданнями управління капіталом є: забезпечення здатності Компанії продовжувати функціонувати як підприємство, що постійно діє, з метою отримання прибутків, а також забезпечення фінансування операційних потреб, капіталовкладень і стратегії розвитку Компанії. Політика Компанії по управлінню капіталом направлена на забезпечення і підтримку його оптимальної структури з метою зменшення сукупних витрат по залученню капіталу.

10.8. Події після Балансу

Не існує подій, що відбулися після 31 грудня 2019 року, та на дату затвердження звітності управлінським персоналом, які вимагають коригування або розкриття у фінансовій звітності та можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Товариства. Немає і не передбачається пред'явлення до Товариства будь-яких претензій, пов'язаних із судовими справами.

Президент ПрАТ “СК “Надійна”

_____ Ісаєв М.К.

Гол.бухгалтер

_____ Мостова О. В.